

Funktionelle Lidelser

ÅRSBERETNING 2014

FORORD	3
ORGANISATORISKE FORHOLD	3
MEDARBEJDERE	4
KLINIK	5
FORSKNING	6
FORSKNINGSPROJEKTER.....	6
ANDRE PROJEKTER.....	9
BEVILLINGER OG FONDSMIDLER.....	10
PUBLIKATIONER	10
TIDSSKRIFTARTIKLER M/PEER REVIEW	10
POPULÆRVIDENSKABELIG PUBLIKATIONER	13
KONFERENCEABSTRACTS I TIDSSKRIFT	13
BOGUDGIVELSE / BIDRAG TIL BØGER	13
PH.D.-AFHANDLINGER	13
KONFERENCER OG FOREDRAG	14
VIDENSKABELIGE FOREDRAG	14
LÆGMANDS-/POPULÆRVIDENSKABELIGE FOREDRAG	15
POSTERS	16
UNDERVISNING	18
FORSKERUDDANNELSE	18
PRÆGRADUAT UNDERVISNING	18
POSTGRADUAT UNDERVISNING	18
ANDET.....	20
LØBENDE REDAKTIONELT ARBEJDE	21
PEER REVIEWS.....	21
EDITORIAL BOARDS	21
BEDØMMELSESDVALG.....	22
RÅD/NÆVN/UDVALG	22
ANDRE FORSKNINGS- OG FORMIDLINGSAKTIVITETER	23
SOCIALFAGLIG FORMIDLING	23
ANDEN FORMIDLING.....	24
GÆSTEFORLÆSNINGER.....	24
SYMPOSIER	25
GÆSTER.....	26
STUDIEOPHOLD	26
SUPERVISION / VEJLEDNING.....	26

Forord

Funktionelle Lidelser er en afdeling under Hoved-Neuro-Centret på Aarhus Universitetshospital. Afdelingen beskæftiger sig primært med forskning og behandling af patienter med funktionelle lidelser. Desuden deltager afdelingen aktivt i formidling af viden om funktionelle lidelser samt post- og prægraduat undervisning af forskellige faggrupper.

Afdelingens forskningsaktiviteter tager udgangspunkt i en tværfaglig tilgang til funktionelle lidelser, og forskningen har både en somatisk, en psykologisk, en kulturel og en social vinkel. Afdelingen har et tæt samarbejde med andre lægefaglige specialer.

Der var i 2014 10 igangværende ph.d.-projekter, hvoraf 2 er blevet afsluttet og forsvaret, og der er blevet publiceret 21 videnskabelige artikler i internationale tidsskrifter med peer review.

Klinikken modtog i 2014 509 henvisninger, hvoraf 295 patienter var til forundersøgelse/diagnostisk vurdering. Der har været et stadigt stigende antal henvendelser fra journalister, og funktionelle lidelser er blevet godt omtalt i pressen. Desuden har der været flere forespørgsler fra en bred vifte af forskellige faggrupper, som beskæftiger sig med patienter med funktionelle lidelser.

Afdelingen havde i 2014 44 ansatte med bred tværfaglig baggrund.

Organisatoriske forhold

Funktionelle Lidelser er en del af Neuro-Hoved-Centret på Aarhus Universitetshospital. Desuden er Funktionelle Lidelser tilknyttet Institut for Klinisk Medicin, Aarhus Universitet via professorat og lektorater.

Forskningsklinikken for Ludomani (FKL) sorterer organisatorisk og ledelsesmæssigt under Funktionelle Lidelser. FKL udsender særskilt årsberetning.

Medarbejdere

Ledelse

- Fink, Per. Professor, ledende overlæge, ph.d., dr.med.
- Kondrup, Dorthe. Lægeseekretær, administrativ leder

Videnskabeligt og klinisk personale, ordinært aflønnet

- Berg, Heidi. Cand.psych.
- Carstensen, Tina BW. Cand.psych., ph.d.
- Christensen, Nils B. Cand.med., overlæge
- Fjorback, Lone O. Cand.med., overlæge, ph.d.
- Frostholt, Lisbeth. Cand.psych., ph.d., lektor
- Høeg, Mariann D. Cand.med., afdelingslæge
- Jensen, Jens S. MSc, statistiker
- Kronstrand, Louise M. Cand.psych.aut., klinisk psykolog
- Nymark, Bente. Socialformidler
- Rask, Charlotte U. Cand.med., overlæge, ph.d., lektor
- Rehfeld, Emma. Cand.med., overlæge
- Schröder, Andreas. Cand.med., overlæge, ph.d.
- Thorgaard, Mette V. Cand.med., reservelæge, ph.d.-stud.
- Ørnbøl, Eva. MSc, statistiker

Videnskabeligt og klinisk personale, fondslønnet

- Agger, Johanne L. Cand.med., ph.d.-stud.
- Eilenberg, T. Cand.psych.aut., ph.d.
- Jakobsen, Jacob P., Cand.psych., ph.d.
- Jegindø, Else-Marie E., Cand.mag., ph.d.
- Jensen, Ditte H. Cand.psych., ph.d.-stud.
- Jensen, Gitte B, Cand.psych. (FKL)
- Jensen, Stine M., Cand.psych.aut. (FKL)
- Kallesøe, Karen, 1. reservelæge, ph.d.-stud.
- Krag, Morten B, Cand.med., reservelæge
- Lange, Anne-Dorte. Socialfaglig konsulent, formidlingsmedarbejder
- Linnet, Jakob. Cand.psych.aut., ph.d., afdelingsleder, lektor (FKL)
- Markussen, Thomas. Cand.psych. (FKL)
- Nielsen, Heidi B. Cand.psych.
- Ovesen, Maria S, Cand.psych. (FKL)
- Pallesen, Karen Johanne. Cand.scient., ph.d.
- Pedersen, Heidi Frølund, Cand.psych., ph.d., post.doc.
- Pedersen, M.M. Cand.psych., ph.d.-stud.
- Preuss, Tua. Cand.psych
- Tarber, Christel. Cand.mag.ling., ph.d.
- Thastum, Mille M. Cand.psych., ph.d.-stud.
- Toscano, Lene HS. Cand.med., overlæge

Teknisk administrativt personale, fonds- og ordinært aflønnet

- Andersen, Theis. Application developer
- Andersen, Anne Marie (FKL)
- Bjørnskov, Lizell B. Lægeseekretær
- Rasmussen, Pernille. Lægeseekretærelev
- Sauer, Christina S. Lægeseekretær
- Skjøth, Malene. Forsknings- og professorsekretær
- Zacho, Kirsten. Kursus- og sprogsekretær

Forskningsårsstuderende

- Sletting, Sara L. Stud.med. Forskningsårsstud.
- Græsholt-Knudsen, Troels. Forskningsårsstud.

Eksterne

- Weinman, John. Adjungeret professor

Klinik

Fra 2005 har afdelingen haft en begrænset forskningsbaseret klinisk funktion.

I 2014 modtog klinikken 509 henvisninger, og 295 patienter der opfyldte kriterierne for enten Bodily distress syndrome eller Helbredsangst gennemgik en forundersøgelse samt diagnostisk interview.

Klinikken har i betydeligt omfang givet råd og vejledning vedrørende konkrete patienter til læger og sociale myndigheder.

Der er aftalt konsultationsordning med Infektionsmedicinsk Afdeling på AUH.

Forskning

Funktionelle Lidelser havde i 2014 10 ph.d.-studerende tilknyttet, hvoraf 2 forsvarede deres afhandling, samt 2 forskningsårsstuderende.

Forskningsprojekter

Behandling af multi-organ bodily distress syndrome. Et dobbelt-blindet placebokontrolleret forsøg af effekten af Imipramin (STreSS-3).

Hovedansvarlig: Agger JL., Cand.med., ph.d.-stud.

Behandling af multi-organ bodily distress syndrome. Et randomiseret kontrolleret forsøg af effekten af Acceptance and Commitment Therapy anvendt som hhv. gruppeterapi eller workshop overfor standardbehandling (STreSS-4).

Hovedansvarlig: Agger JL., Cand.med., ph.d.-stud.

Behandling af patienter med helbredsangst. En randomiseret, kontrolleret undersøgelse af gruppeterapi (Acceptance and Commitment Therapy) sammenlignet med en venteliste.

Hovedansvarlig: Eilenberg T., cand.psych. ph.d.-stud.

Funktionel sygdoms epidemiologi. Afgrænsning, forekomst, årsag og prognose. DanFUND projektet.

Multicenterstudie med deltagelse af:

Forskningscenter for Forebyggelse og Sundhed (FCFS), Region Hovedstaden, Funktionelle Lidelser (FL), Aarhus Universitetshospital, Mental Health Centre Copenhagen.

Hovedansvarlig på FL: Fink P., professor, ph.d., dr.med.

Biological markers in the functional disorders.

Funktionelle Lidelser (FL), Aarhus Universitetshospital, Interacting Minds Centre (IMC), Aarhus Universitet, MINDLab & CFIN, Aarhus Universitet, The Medical Research Laboratory, Aarhus Universitets Hospital, Department of Clinical Biochemistry, Aarhus University Hospital, Center for Neurogenomics and Cognitive Research, VU University Amsterdam, Technisches Universität Dresden.

Hovedansvarlig: Pallesen KJ

Effekten af en edukativ video efter akut whiplash traume. Et randomiseret kontrolleret forsøg.

Hovedansvarlig: Pedersen MM., cand.psych., ph.d.-stud.

Helbredsangst og sygdomsadfærd hos børn af mødre med svær helbredsangst

Hovedansvarlig: Thorgaard MV., Cand.med., ph.d.-stud.

Acceptance and Commitment Therapy (ACT) i folkeskolen/gymnasiet – en forebyggende intervention.

Hovedansvarlige: Frostholt L cand. Psych., ph.d. & Rask CU, cand.med., ph.d.

Functional somatic symptoms in childhood: predictors, course and continuity. The CCC2000 cohort.

Hovedansvarlig: Rask CU., Cand.med., ph.d.

Skræddersyet modulbaseret behandling for mennesker med svære funktionelle lidelser. Et pilotprojekt med fokus på patientinddragelse og patientoplevelse.

Hovedansvarlig: Schröder, A. cand. med, ph.d. (Funktionelle Lidelser, AUH)

Pedersen, H.F., cand. psyk, ph.d. (Funktionelle Lidelser, AUH)

Early treatment of debilitating post-concussional symptoms in adolescents and young adults.

Hovedansvarlig: Thastum, M., Cand.psych., ph.d.-stud.

Acceptance and Commitment group therapy for adolescents with a range of functional somatic syndromes: randomized trial.

Hovedansvarlig: Kallesøe, K.H., Cand.med., ph.d.-stud.

Haveterapi og mindfulness behandling til patienter, der er sygemeldt med stress.

Nacadia, Københavns Universitet.

Hovedansvarlig: Fjorback L., Cand.med., ph.d.

Mindfulness behandling af danske veteraner - et pilotstudie.

Hovedansvarlig: Preuss T., Cand.psyk.

A pilot study of mechanisms of change in Acceptance and Commitment Group Therapy for Health Anxiety.

Hovedansvarlig: Hoffmann D., cand.psych.

Psychogenic nonepileptic seizures (PNES) in children: Survey of the diagnostic and treatment practice among Danish paediatrician.

Hovedansvarlig: Rask CU., cand.med., ph.d.

Wichaidit BT., stud.med., forskningsårsstuderende.

Determinanter for brug af sundhedsydelse for børn i skolealderen med funktionelle somatiske symptomer konstateret ved 5-7-års alderen – et prospektivt befolkningsstudie fra Copenhagen Child Cohort 2000.

Hovedansvarlig: Rask CU., cand.med., ph.d.

Græsholt-Knudsen T., stud.med., forskningsårsstuderende.

Are changes in illness perceptions associated with changes in longterm outcome of functional somatic symptoms? A longitudinal study.

Hovedansvarlig: Schröder A., Cand.med., ph.d.
Sletten SL., stud.med.

The role of neuroticism and maladaptive coping strategies on health outcomes in patients with multi-organ bodily distress syndrome

Hovedansvarlig: Pedersen HF, cand.psych., ph.d.

Cognitive-behavioural group treatment for a range of functional somatic syndromes: a cost-effectiveness analysis.

Hovedansvarlig: Schröder A, cand.med., ph.d.

Patient-tailored modular treatment of severe functional somatic syndromes: a pilot study.

Hovedansvarlig: Schröder A, cand.med., ph.d., Pedersen HF, cand.psych., ph.d.

Psykologiske faktorerers betydning for symptombilledet og sygdomsforløbet hos patienter udsat for akut whiplash traume.

Hovedansvarlig: Carstensen TBW, cand.psych., ph.d.

Medically unexplained symptoms and functional disorders in primary care.

Hovedansvarlig: Rask M., Cand.med.
(Forskningsenheden for Almen Praksis, Aarhus).

Patientuddannelse til kroniske smertepatienter.

Komiteen for Sundhedsoplysning.
Hovedansvarlig: Mehlsen M., cand.psych., ph.d.

Internet-baseret Acceptance and Commitment Therapy (ACT) til patienter med helbredsangst

Hovedansvarlig: Jensen DH, Cand.psych., ph.d.-stud.

Consequences of functional disorders?

Hovedansvarlig: Løngaard K., cand.scient.san.publ., ph.d.-stud.
(Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø (NFA)).

Bodily distress syndrome; natural course and risk factors of patient and healthcare system.

Hovedansvarlig: Budtz-Lilly A., Cand.med., ph.d-stud.
(Forskningsenheden for Almen Praksis, Aarhus).

Børne- og ungdomspsykiatrisk indsats til børn og unge med svære funktionelle somatiske symptomer: Sygdomsforståelse og empowerment efter psykoedukation og familierapeutisk intervention

Hovedansvarlig: Hulgaard D, cand. med.
(Forskningsenheden for Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center Odense)

Helbredsangst symptomer hos børn og unge henvist til udredning for OCD.

Hovedansvarlig: Rask CU., cand.med., ph.d.
Villadsen, stud.med.

En deskriptiv undersøgelse af børns præoperative angst: Prædiktorer, risikofaktorer og konsekvenser

Hovedansvarlig: Skovby P., forskningssygeplejerske
(Intensiv og anæstesiaafdelingen, Skejby, AUH)

Parent training for preschool ADHD: a randomised controlled effectiveness trial of the New Forest Parenting Programme in a clinical sample of Danish children

Hovedansvarlig: Lange AM, cand. Psych.
(Forskningsafsnittet Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center, Risskov)

Karakteristik af børn med funktionelle somatiske symptomer henvist fra pædiatrisk afdeling til børne- og ungdomspsykiatrisk regi.

Hovedansvarlig: Tøt-Strate S., stud.med., forskningsårsstuderende.
(Forskningsenheden for Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center, Odense)

Andre projekter

Formidling af viden om funktionelle lidelser

Hovedansvarlig: Toscano L., Cand.med.

Diagnostisk interview, SCAN. Sammen med en international forskergruppe er afdelingen inddraget i arbejdet med at revidere interviewet.

Hovedansvarlig: Fink P., Cand.med., prof.

SDQ og DAWBA som screenings- og diagnostiske redskaber af psykiske helbredsproblemer hos danske børn og unge - Koordineret indsats for udvikling og implementering af SDQ og DAWBA til anvendelse i nationale kliniske, epidemiologiske og tværsektorielle projekter

Rask CU, Cand.med., ph.d. (faglig ansvarlig) er sammen med en national forskergruppe inddraget i dette arbejde.

Bevillinger og fondsmidler

Vi er taknemmelige for den støtte, vi har modtaget til forskning og formidling fra:

- Aarhus Universitetshospital
- Børne- og Ungdomspsykiatrisk Centers regionale forskningsmidler
- Den Sundhedsvidenskabelige Forskningsfond Region Midtjylland
- Folkesundhed i Midten
- Fonden til styrkelse af psykiatrisk forskning ved Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center
- Foreningen Østifterne
- Forsknings- og innovationsstyrelsen
- Fru C. Hermansens Mindelegat
- Lundbeckfonden
- Lundbeckfondens Scholarstipendium i Psykiatri
- Læge Sofus Carl Emil Friis og hustru Olga Doris Friis Legat
- Lægeforeningens Forskningsfond
- Soldaterlegatet
- The Beatrice Surovell Haskell Fund
- Thorkil Steenbeck's Legat
- TrygFonden

Publikationer

Tidsskriftartikler m/peer review

Carstensen, T. **Psykosociale faktorerers betydning for restitution efter akut whiplash traume**. Oversigtsartikel. Bestpractice – Smerter, 2014 December, nr. 13.

Christensen SS, Frostholm L, Ørnbøl E, Schröder A. **Changes in illness perceptions mediated the effect of cognitive behavioural therapy in severe functional somatic syndromes**. J Psychosom Res 2014 (in press)
<http://dx.doi.org/10.1016/j.jpsychores.2014.12.005>

Elberling H, Linneberg A, Olsen EM, Houmann T, Rask CU, Goodman R, Skovgaard AM. **Infancy predictors of hyperkinetic and pervasive developmental disorders at ages 5-7 years: Results from the Copenhagen Child Cohort CCC2000.** J Child Psychol Psychiatry 2014 Dec;55(12):1328-35.

Gehrt TB, Wisbech Carstensen TB, ØOrnbøl E, Fink PK, Kasch H, Frostholt L. **The Role of Illness Perceptions in Predicting Outcome Following Acute Whiplash Trauma - A Multicenter 12-month Follow-up Study.** Clin J Pain. 2014 July 31 – epub ahead of print.

Hoffmann, D., Halsboe, L., Eilenberg, T., Jensen, J. S. & Frostholt, L. (2014). **A Pilot Study of Processes of Change in group-based Acceptance and Commitment Therapy for Health Anxiety.** Journal of Contextual Behavioral Science, 3, 189-195.

Jeppesen P, Clemmensen L, Munkholm A, Rimvall MK, Rask CU, Jørgensen T, Larsen JT, Petersen L, van Os J, Skovgaard AM. **Psychotic experiences co-occur with sleep problems, negative affect and mental disorders in preadolescence.** The Journal of Child Psychology and Psychiatry 2014; doi: 10.1111/jcpp.12319.

Jeppesen P., Larsen JT., Clemmensen L., Munkholm A., Rimvall MK., Rask C., van Os J., Petersen L., Skovgaard AM. **The CCC2000 birth cohort study of register-based family history of mental disorders and psychotic experiences in offspring.** Schizophr Bull. 2014 Dec 1. pii: sbu167. [Epub ahead of print].

Linnet J, Pedersen AS. **Waiting time increases risk of attrition in gambling disorder treatment.** J Addiction Prevention 2014 2(2):4.

Linnet J. **Neurobiological underpinnings of reward anticipation and outcome evaluation in gambling disorder.** Frontiers of Behavioral Neuroscience 2014: doi:10.3389/fnbeh.2014.00100.

Myrtveit SM, Sivertsen B, Skogen JC, Frostholt L, Stormark KM, Hysing M. **Adolescent Neck and Shoulder Pain. The Association With Depression, Physical Activity, Screen-Based Activities, and Use of Health Care Services.** J Adolesc Health. 2014 Sep;55(3):366-72.

Parsons CE, Young KS, Jegindø EM, Vuust P, Stein A, Kringelbach ML. **Music training and empathy positively impact adults' sensitivity to infant distress.** Front Psychol 2014 Dec 19;5:1440.

Quarto T, Blasi G, Pallesen KJ, Bertolino A, Brattico E. **Implicit Processing of Visual Emotions Is Affected by Sound-Induced Affective States and Individual Affective Traits.** 2014. PLoS ONE 9(7): e103278. doi:10.1371/journal.pone.0103278.

Rask MT, Andersen RS, Bro F, Fink P, Rosendal. **Towards a clinically useful diagnosis for mild-to-moderate conditions of medically unexplained symptoms in general practice: a mixed methods study.** BMC Family Practice 2014;15(118).

Rask, MT, Rosendal M, Fenger-Grøn M, Bro F, Ørnbøl E, Fink P. **Sick leave and work disability in primary care patients with recent-onset multiple medically unexplained symptoms and persistent somatoform disorders: a ten-year follow-up of the FIP study.** Gen Hosp Psychiatry, doi: 10.1016/j.genhosppsych.2014.10.007. Epub 2014 Oct 22.

Rimvall MK, Elberling H, Rask C, Helenius D, Skovgaard AM, Jeppesen P. **Predicting ADHD in school age when using the Strengths and Difficulties Questionnaire in preschool - a longitudinal general population study, CCC2000.** Eur Child Adolesc Psychiatry 2014; Nov;23(11):1051-60.

Rømer Thomsen K, Fjorback LO, Møller A, Lou HC. **Applying incentive sensitization models to behavioral addiction,** Neuroscience and Biobehavioral Reviews (2014), pp. 343-349 DOI 0.1016/j.neubiorev.2014.07.009

Schröder A. **Cognitive-behavioural group therapy for severe functional somatic syndromes - treatment model and empirical evidence** [Kognitiv-behaviorale Gruppentherapie für Funktionelle Syndrome - Behandlungsmodell und Wirksamkeitsnachweis] Verhaltenstherapie und Verhaltensmedizin 2014; 35(1): 3-23.

Skewes, J, Jegindø, EE, Gebauer, L. **Perceptual inference and autistic traits.** Autism 2014 [Epub ahead of print, Feb 12].

Skovby P., Rask C., Dall R., Aagaard H., Kronborg H. **Face validity and inter-rater reliability of the Danish version of the modified-Yale Preoperative Anxiety Scale.** Dan Med J. 2014 Jun;61(6):A4853.

Thomsen KR, Fjorback L, Møller A, Lou H.C. **Applying incentive sensitization models to behavioral addiction.** Neuroscience and Biobehavioral Reviews 2014;45:343-349.

Wichaidit BT, Rack C, Østergaard JR. **Diagnostik af funktionelle anfald hos børn. Statusartikel.** Ugeskr Læger, 2014;176:V10130613.

Wichaidit BT, Østergaard JR, Rask CU. **Diagnostic practice of psychogenic nonepileptic seizures (PNES) in the pediatric setting.** Epilepsia, doi: 10.1111/epi.12881. Epub 2014 Dec 13.

Populærvidenskabelig publikationer

Thorgaard MV. **Helbredsangst hos børn og unge – en overset lidelse?** Angstavisen, april 2014.

Konferenceabstracts i tidsskrift

Schröder A., Ørnbøl E, Jensen JS, Fink P. **A cognitive behavioural group treatment improved work ability in patients with severe functional somatic syndromes.** Int J Behav Med 2014;21(Suppl 1): S54

Bogudgivelse / Bidrag til bøger

Schröder A, Dimsdale JE. **Management of somatic symptoms.** Scientific American Medicine 2014;
<http://www.sciammedicine.com/sciammedicine/institutional/readSampleChapter.action?chapId=1300>.

Bogkapitler

Fink P. **Funktionelle lidelser.** In: Jørgensen P, Thomsen C, editors. Fysisk helbred blandt psykisk syge. Forebyggelse, diagnostik og behandling. FADL's Forlag 2014.

Kolstad H, Fink P. **Funktionelle miljøsyndromer.** In: Miljø- og arbejdsmedicin, 4. udg. FADL's Forlag 2015: 278-285.

Ph.d.-afhandlinger

Eilenberg T. **Acceptance and Commitment Group Therapy (ACT-G) for Health Anxiety: A randomized, controlled trial.**

Tarber C. **Emotional distress in the general practice. A conversation analytic study.**

Konferencer og foredrag

Videnskabelige foredrag

Carstensen T. **Sick leave 5-years before whiplash trauma predicts recovery.** Invited speaker, The 12th IASP Research in Aarhus: Whiplash injury: A model for development of chronic pain.

Carstensen T. **Smertens epidemiologi - de psykosociale faktorer.** Invited speaker, Dansk Smerteforums Årsmøde i Horsens.

Carstensen T. **Sick leave before acute whiplash trauma predicts course of recovery.** Invited speaker, NYSPI - Illness anxiety & Bodily Distress- Columbia Medical Center, Columbia University, New York, USA.

Carstensen T. **Whiplash Associated Disorders (WAD)- whiplash eksponeret kohorte og almenbefolkningen.** Invited speaker, DanFunD seminar – København.

Fink P. **Is abnormal illness behavior in patients with Somatic symptom disorder/ bodily distress disorder a result of disorder pathology or a result of an inappropriate health care management?**, APM, Florida.

Fink P. **Clinical guidelines for treatment of functional illness in primary care.** EAPM Annual Meeting, Sibiu, Rumania.

Fjorback L. **Mindfulness**, TrygFondens seminar om funktionelle lidelser, København.

Fjorback L. **Experiences with MBSR at a university hospital: a report from the establishment of an MBSR research clinic and professional training institute.** 12th Annual International Scientific Conference -Investigating and Integrating mindfulness in Medicine, health Care and Society. University of Massachusetts Medical School.

Fjorback L. **Integration and engagement personal and professional practice in the lab, clinic, and education.** Mind and Life Conference, 2014, Boston.

Frostholt L, Jensen DH. **ACT for functional somatic syndromes and Health Anxiety.** Nordic ACT conference, Stockholm.

Rask CU. **Health anxiety in preadolescence - concurrent health problems and longitudinal pathways in childhood.** Psykiatriens forskningsdag i Risskov 2014.

Rask CU, Munkholm A, Clemmensen L, Rimvall MK, Ørnbøl E, Jeppesen P, Skovgaard AM: **Health anxiety symptoms in childhood**. Årsmøde Dansk Børne-og Ungdomspsykiatrisk Selskab, marts 2014.

Rask CU. **Functional Somatic Symptoms & Health Anxiety in childhood: a cohort study (CCC2000)**. Til: Functional disorders– current state and future directions. A symposium to celebrate 15 years with The Research Clinic for Functional Disorders (FFL) at Aarhus University Hospital and professor Per Fink's 60th birthday.

Schröder A. **Effects of a generic cognitive-behavioural group treatment (STreSS) on pain and pain-related disability in chronic pain patients: Secondary analysis of a randomised trial**. 12th IASP Research Symposium, Aarhus, Denmark.

Schröder A. **A cognitive-behavioural group treatment improved work ability in patients with severe functional somatic syndromes**. 13th International Congress of Behavioural Medicine (ICBM). Groningen, The Netherlands.

Tarber, C. **Referral suggestions and their negotiation in general practice**. 4th International Conference of Conversation Analysis (ICCA), Los Angeles, USA.
Thastum MM. **Early intervention programme for impairing post-concussional symptoms in young patients: trial description**. Børne – og ungdomspsykiatrisk selskabs årsmøde; Nyborg, DK.

Thorgaard MV. **Health Anxiety and Illness Behaviour in Children of Mothers with Severe Health Anxiety**. Illness Anxiety & Bodily Distress Symposium, Columbia Medical Centre, New York.

Lægmands-/populærvidenskabelige foredrag

Fink P. **Åben høring om funktionelle lidelser**, Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg, Christiansborg.

Fink P. **Foretræde** for Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg, Christiansborg.

Fink P. **Funktionelle lidelser**. Patientombuddet, København.

Fink P. **De gode behandlingsresultater er dokumenterede, patienter og samarbejdspartnere er tilfredse, og der er international gennemslagskraft. – Hvorfor er der ikke afregning ved kasse 1?**

Innovationsdag, Region Midt.

Jegindø EE. **Mindfulness**. Aarhus Rotary Klub, Aarhus.

Jegindø EE. **Smerter - og mere mellem himmel og jord.** Lundbeck Lecture, Aarhus.

Jegindø EE. **Tro og smerte: Psykologiske og neurobiologiske mekanismer.** Tandlægeskolen, Aarhus Universitet, Aarhus.

Kallesøe K. **Svære funktionelle lidelser ved børn og unge.** Sygeplejersker, Hillerød børneafdeling.

Kallesøe K. **Funktionelle lidelser ved børn og unge.** Herning og Viborg børneafdeling. (2 separate undervisningssessioner, men med samme tema.)

Kallesøe K. **The Research Clinic for Functional Disorders and Group based ACT for adolescents with severe functional somatic syndromes.** Behavior medicine pain treatment services, Karolinska.

Pallesen KJ. **Mindfulness i hjernen - et biologisk perspektiv.** Folke-Universitetet Aarhus, Aalborg, Kolding, Herning, Odense, København.

Schröder A & Rask CU.. **Tidlig behandling af langvarige følger efter hjernerystelse hos unge (15 – 30 år).** Minikonference vedr. 'Bristede drømme, nyt håb'.

Thorgaard MV. **Helbredsangst og sygdomsadfærd hos børn af mødre med svær helbredsangst.** Børne- og Ungdomspsykiatrisk selskabs årsmøde, Nyborg.

Posters

Carstensen T. **Sick Leave 5-Years before Whiplash Trauma Predicts Recovery. A Prospective Cohort and Register-Based Study.** American Psychiatric Association (APA) 167th annual meeting - Changing the practice and perception of psychiatry. New York, USA.

Christensen SS. **Do illness perceptions mediate the effect of cognitive behavioural therapy in functional somatic syndromes?** 13th International Congress of Behavioural Medicine (ICBM). Groningen, The Netherlands.

Fjorback L. **A systematic review of mechanisms of change in mindfulness-based cognitive therapy in the treatment of recurrent depressive disorders,** Mind and Life European summer school, Boston.

Kallesøe K. **Feasibility of group-based acceptance and commitment therapy for severe functional somatic syndromes in adolescents: randomized trial.** Psykiatriens forskningsdag, Region Midt.

Mortensen M, Ørnboel E, Vestergaard M, Bech P, Breinholt Larsen F, Lasgaard M, Sparle Christensen K. **Construct validity of the Perceived Stress Scale among adult Danes in the Central Denmark Region**, International Society of Affective Disorders, Berlin & PhD Day, Aarhus University.

Pedersen HF. **Personality traits and maladaptive coping are associated with illness severity in functional somatic syndromes**. 13th International Congress of Behavioural Medicine (ICBM). Groningen, The Netherlands.

Rask CU, Preuss T, Kallesøe KH, Schröder A, Fink P. **Feasibility of group-based acceptance and commitment therapy for severe somatic syndromes in adolescents: a pilot study**. ACBS Training Institute 2014, Brussels.

Rask CU, Preuss T, Hansen KK, Schröder A, Fink P. **Feasibility of group-based Acceptance and Commitment Therapy for severe functional somatic syndromes in adolescents – a pilot study**. APA conference, New York. USA.

Thaler, H, Skewes, J, Gebauer L, Prkachin, K, Jegindø, EE. **Pain evaluation in self and others in autism spectrum disorder**. The Social Brain, København, Danmark.

Thastum MM. **Early intervention programme for impairing post-concussional symptoms in young patients: trial description**. 8th World Congress for NeuroRehabilitation; Istanbul, Tyrkiet.

Thorgaard, MV. **Feasibility of Using Text messaging for Continuous Measurement of Physical Symptoms, Mood, and Worries in Children and Adolescents**. American Psychiatric Association (APA) 2014 Annual Meeting, New York, USA.

Tøt – Strate S., Rask CU, Dehlholm G. **A descriptive study of children with functional somatic symptoms referred to the Child and Adolescent Mental Health Services**. APA conference, New York. USA.

Wichaidit BT, Østergaard JR, Rask CU. **Diagnostic Practice of Children and Adolescents with Psychogenic Nonepileptic Seizures (PNES) in the Pediatric Setting - A National Danish Survey**. APA conference, New York. USA.

Undervisning

Forskeruddannelse

Preuss T. **Mindfulness Baseret Stress Reduktion**, Medarbejderkursus, Aarhus Universitets Hospital

Ørnboel E & Fink P. **Spørgeskemakursus** for medicinstuderende, OUH og AUH.

Prægraduat undervisning

Fink P. **Funktionelle lidelser**, kiropraktorstud., Aarhus.

Fjorback L. **Samtidsreligion**, Aarhus Universitet.

Fjorback L. **Religionsvidenskab**, Aarhus Universitet.

Rask CU. **Forelæsning for stud.med. i autisme og forelæsning om funktionelle lidelser hos børn og unge.**

Rask CU. Holdundervisning af stud.med. i eksamensopgaver i **børne- og ungdomspsykiatri.**

Rask CU. Undervisning af stud.med. i **klunikophold.**

Rask CU. **Kritisk litteraturlæsning** for stud.med.

Sundhedspsykologi, Aarhus Universitet, medicinstudiet, 4. semester. Undervisningsansvarlige er professor, ph.d., dr.med., Per Fink, ph.d., cand.psych., Lisbeth Frostholt og ph.d., cand.psych., Tina Carstensen. Derudover underviser ph.d.-studerende, psykolog, Majbritt Mostrup Pedersen, ph.d.-studerende, læge, Johanne Agger, Cand.Scient.San.Publ., Phd-stud.Marie Mortensen og ph.d.-studerende.

Thorgaard MV. **Børne- og Ungdomspsykiatri**, medicinstuderende 10. sem., Aarhus Universitet.

Postgraduat undervisning

Carstensen T. Funktionelle Lidelser – Bodily Distress Syndrome. Aftenmøde i Dansk Psykologforening, København.

Carstensen T. **Viden om Funktionelle Lidelser.** Dagsundervisning af Psykologer i Jobcenter Quick Care i Herning.

Carstensen T. **Forskningsklinikken for Funktionelle Lidelser. Bodily Distress Syndrome (BDS). Sygdomsforståelse - Diagnosticering - Behandling.** Dansk Psykologisk Selskab for Kroppsykoterapi.

Carstensen T., Berg H. **Funktionelle lidelser – psyke og soma.** 2-dags kursus, Dansk Psykologforening, København.

Fink P. **TERM-kursus,** Lægeforeningen.

Fink P. 2-dags kursus i **Consultation psychiatry and psychosomatic medicine,** NOVA University, Lissabon, Portugal.

Fink P. **Funktionelle lidelser.** Sociallæger, København.

Fink P. **Bodily distress syndrome – BDS?** Psykiatere, København.

Fink P. **Funktionelle lidelser.** Praktiserende læger, Horsens.

Fink P. **Functional disorders.** Reumatologisk Afd., AUH.

Fink P. **Funktionelle lidelser.** H- og I-læger, Aarhus.

Fink P. **Funktionelle lidelser – behandler vi patienterne ordentligt?** Det Medicinske Selskab i København. Temadag "Social ulighed i sundhed".

Fink P. **Patienter med funktionelle lidelser i akutafdelingen.** Dansk Selskab for Akutmedicin, Odense Kongrescenter.

Fink P. **Funktionelle lidelser.** Psykiatere, København.

Fjorback L. **Mindfulness-uddannelse,** internat x 3.

Fjorback L. **Yoga,** 2 seminar dage.

Fjorback L. **Stress og hjerne,** 2 seminar dage.

Fjorback L. **Buddhistisk psykologi,** 2 seminar dage.

Fjorback L. **Etik,** 2 seminar dage.

Fjorback L. **Mindfulness,** abdominal kirurgisk afdeling.

Fjorback L. **Mindfulness,** keynote stresskonference, Bispebjerg.

Fjorback L. **Mindfulness,** Uddannelseslæger til almen medicin.

Kronstrand L, Frostholm L, Berg H, Rehfeld E. **ACT-uddannelsen** for psykologer, læger og andre faggrupper.

Rask CU. **Introduktion til funktionelle lidelser hos børn og unge. Kliniske præsentationer og klassifikation?**. Temadag på pædiatrisk afdeling, Herlev Sygehus.

Rask CU. **Funktionelle lidelser hos børn og unge**. Temadag for pædiatere på Børne- og Unge afdelingen, Nordsjællands Hospital, Hillerød.

Rask CU. **Funktionelle lidelser og børn**. Temadag for børnesygeplejersker, Børneafdelingen Nordsjællands hospital Hillerød.

Rask CU. **Funktionelle Lidelser**. Underviser på kursus, Lægedage.

Rask CU. Undervisning i **funktionelle lidelser på H-kursus** for kommende speciallæger i pædiatri

Rask CU. Undervisning på **grunduddannelsen i psykoterapi (KAT)** for yngre læger i psykiatrien

Rask CU. Undervisning på **speciallægeuddannelsen i psykoterapi** (børne- og ungdomspsykiatri)

Rask CU. Underviser på **TERM kursus** på speciallægeuddannelsen i Almen Medicin

Rask CU. Underviser på **TERM kursus** for speciallæger i almen praksis

Rask CU. Underviser i **funktionelle lidelser og korterevarende tilpasningsreaktioner** på specialpsykologiuddannelsen

Rask CU. Underviser på **"Funktionelle lidelser hos børn og unge – hvem, hvad, hvordan?"**, et introduktionskursus for fagpersonale indenfor børn og unge området.

Rask CU, Kronstrand L, Frostholm L. Underviser på **kursus for studievejledere i ACT-baseret program for unge i gymnasiet**.

Andet

Fjorback, LO, Pallesen, KJ, Dahlgaard, J, Jegindø EE. **MBSR-seminar - Stress, mindfulness & hjernen**, Panum, Købehavn.

Fjorback, LO, Jegindø EE. **Buddhistisk psykologi**, Panum, København.

Fjorback L. **Mindfulness**, Folkeuniversitet Emdrup x 2, Folkeuniversitet Aarhus x 2, Folkeuniversitet Kolding x 2, Folkeuniversitet Odense,

Fjorback L. **Mindfulness**, Temadag, Bellacenteret.

Tarber, C. **Patientcentrerede** i praksis på evaluerings- og udviklingsworkshop for undervisere i kommunikation på medicinstudiet, Temadag, Center for Medicinsk Uddannelse, Aarhus Universitet.

Løbende redaktionelt arbejde

Peer reviews

Der er foretaget peer reviews for følgende tidsskrifter:

- Archives of disease in childhood
- British Journal of Psychiatry
- BMC Medical Education
- BMC Public Health
- European Journal of Public Health
- General Hospital Psychiatry
- Journal of Nervous and Mental Disorders
- Journal of Pediatrics
- Journal of Psychosomatic Research
- Journal of Rehabilitation Medicine
- Nordic Journal of Psychiatry
- Ugeskrift for læger
- Palliative Medicine
- PLOS ONE
- Scandinavian Journal of Primary Health Care

Editorial boards

- Fink P. General Hospital Psychiatry
- Fink P. Psychosomatics
- Fink P. Journal of Psychosomatic Research

Bedømmelsesudvalg

Fink P. **Bedømmelse af fondsansøgninger** for The Health Research Board, Irland.

Fink P. **Formand for bedømmelsesudvalg på ph.d.-afhandling** (The association between attachment and delay in the diagnosis of cancer in primary care), Aarhus Universitet.

Rask CU. **Formand for bedømmelsesudvalg på ph.d.-afhandling** (Care for children of parents with depression), Aarhus Universitet.

Rask CU. **Bedømmer på spansk ph.d.-afhandling** (Somatisation in British secondary school children: measurement, associations, impairment and health care use), Barcelona University.

Råd/nævn/udvalg

- Christensen NB. Medlem af Forløbsgruppen for Lænde-rygsmerter i Region Midt.
- Christensen NB. Medlem af MTV gruppe om smerte: MTV om identifikation af patienter med subakutte non-maligne smerter, som er i risiko for at udvikle væsentligt funktionstab herunder tab af arbejdssevne.
- Fink P. Konsulent for Retslægerådet.
- Fink P. Fellow i American Academy of Psychosomatic Medicine (APM).
- Fink P. Bestyrelsesmedlem af European Association of Psychosomatic Medicine (EAPM).
- Fink P. Medlem af arbejdsgruppe vedr. revision WHO's neuropsykiatriske interview (SCAN interview).
- Fink P. Medlem af arbejdsgruppe vedr. National klinisk retningslinje for udredning og behandling /rehabilitering af patienter med generaliserede smerter i bevægeapparatet, Sundhedsstyrelsen.
- Fink P. Medlem af diagnoseudvalg, DPS.
- Fjorback L. Deltager i international gruppe, der fastsætter standarder for professionel uddannelse i Mindfulness baseret stress reduktion.
- Jensen DH. Medlem af EDITH - Evaluating Digital Therapy and Health.
- Jensen DH. ACBS Special Interest Group 'ACTing with technology'.
- Rask CU. Medlem af Nationale forskningsnetværk vedr. Funktionelle Lidelser (initiativ TrygFonden)
- Rask CU. Medlem af Nationale forskningsnetværk vedr. Internetbaseret behandling (EDITH) (initiativ Tryg Fonden)
- Rask CU. Nationale netværk vedr. forskning i børn og unges mentale helbred (initiativ TrygFonden)

- Rask CU. Paediatricliaison@yahoogroups.com (internetbaseret netværk for borne- og ungdomspsykiatere engageret i liaisonpsykiatri)
- Rask CU. Medlem af Working group on Child and Adolescent Liaison Psychiatry under EAPM (European Association of Psychosomatic Medicine)
- Rask CU. Medlem af netværk for symptomforskning.
- Schröder A. Expert advisor for the Advisory Committee on WHO Schedules for
- Toscano L. Netværk for symptomforskning.

Andre forsknings- og formidlingsaktiviteter

Socialfaglig formidling

Temamøder, temadage & fyraftensmøder.

Lange AD

Modulundervisning ifm. Bachelorseminar om funktionelle lidelser på Folkesundhedsvidenskab, Aarhus Universitet.

Lange AD

Frokostmøde for fysioterapeuter og adm. personale, Charlottehøj Fysioterapi, Aarhus.

Lange AD, Bondesen H, Brauner M

Kursusdag for Jobcenter samt Center for Afklaring og Beskæftigelse, Thisted Kommune.

Lange AD, Carstensen T

Kursusdag for psykologer, Quickcare, Herning.

Rask C, Thorgaard MV, Filipson K, Rosenkrands H

Kursusdag (Børn og unge med funktionelle lidelser) for sundhedsfaglige medarbejdere. Center for Kompetenceudvikling, Region Midtjylland, Risskov.

Lange AD, Fink P, Hansen D

Temadag for social- og lægefagligt personale. Socialmedicinsk Enhed, Bispebjerg Hospital, København.

Lange AD, Toft C

Temamøde for sagsbehandlere, virksomhedskonsulenter, projektmedarbejdere og rehabiliteringsmedarbejdere. Job & Trivsel, Brabrand.

Lange AD, Kirkeby L

Temadag for deltagere fra jobcenter, træningsafdeling og sundhedsafdeling. Social, Arbejdsmarked og Sundhed, Tønder Kommune.

Lange AD

Temamøde for praktiserende læger og jobcentermedarbejdere i Nordfyns Kommune. Socialmedicinsk Afsnit, Odense Kommune.

Lange AD, Fink P, Toscano L, Fjorback L, Frostholt L, Rask C, Skytte L, Hansen MB, Hansen D

Temadag for diverse faggrupper fra 13 kommuner, Aarhus.

Lange AD, Jakobsen M, Terp IM, Lund VM

Offentligt fyraftensmøde for alle interesserede. PsykInfo, Psykiatrisk Informationscenter, Næstved

Lange AD, Fink P, Toscano L, Rehfeld E, Skytte L, Hansen MB, Bergstrøm M
Temadag for diverse faggrupper fra 16 kommuner, Aarhus.

Thorgaard MV. Funktionelle Lidelser hos børn og unge – viden 2014.

Undervisning af læger, sygeplejersker, fysioterapeuter og ergoterapeuter, Aarhus.

Anden formidling

Fjorback L. **Mindful Medicin**, film.

Toscano L, Rosendal M. **E-læringskursus om funktionelle lidelser**.

Gæsteforelæsninger

Afdelingen arrangerer 2 gange årligt en åben møderække, hvor både eksterne og interne forskere inviteres til at fremlægge og diskutere deres forskning med afdelingens medarbejdere og andre interesserede:

Vibeke Asmussen, Centerleder, Center for Rusmiddelforskning.

Socialvidenskabelige aspekter af afhængighed.

Else-Marie Elmholdt Jegindø, ph.d., Smertecenteret. **Smerte og kultur.**

Louise Kronstrand Nielsen, psykolog, Forskningsklinikken for Funktionelle Lidelser, Aarhus Universitetshospital. **Robusthedsfremme i gymnasiet – erfaringer fra et pilotprojekt med ACT (Acceptance and Commitment Therapy).**

Mette Borre, Klinisk diætist, Medicinsk Hepato-Gastroenterologisk Afdeling V Aarhus Universitetshospital. **Kost og irriterbar tyktarm.**

Jesper Dahlgaard, ph.d., biolog, genforsker. **Stress og gener.**

Ditte Hoffmann Jensen, Psykolog, Forskningsklinikken for Funktionelle Lidelser, Aarhus Universitetshospital. **Internet-baseret behandling med Acceptance and Commitment Therapy.**

Keld Thorgård, lektor, Institut for Kultur og Samfund, Aarhus Universitet. **Sjæl, legeme, person – funktionelle lidelser i filosofisk belysning.**

Michelle H. Marnberg, ph.d., Assistant Professor Department of Psychology, USA. **Kropsscannings-meditation: indsigter, formål og guiding som den anvendes i mindfulnessbaseret Stress Reduktion (MBSR).**

Per Fink, ph.d., dr.med., Professor, ledende overlæge, Forskningsklinikken for Funktionelle Lidelser. **Multiple medically unexplained symptoms and somatoform disorders vastly increase sick leave and work disability in primary care patients. A ten-year follow-up study.**

Eva Støttrup Hansen, speciallæge i arbejdsmedicin, ansat på Socialmedicinsk Enhed på Bispebjerg Hospital. **Erfaringer som sundhedskoordinator, FØP-lov mv., samarbejde med kommunerne, funktionelle borgere, gode råd mv.**

Karen Johanne Pallesen, biolog, ph.d., seniorforsker, Forskningsklinikken for Funktionelle Lidelser. **Stressens biologi.**

Steffen Jensen, EGU-vejleder, erhvervsfaglige grunduddannelser, Aarhus Kommune. **Oversigt over forskellige støttemuligheder for unge mennesker i uddannelsessystemet.**

Anne-Maj Van der Velden, psykolog, Forskningsklinikken for Funktionelle Lidelser. **Review - Mekanismer for forandring ved Mindfulness-baseret kognitiv terapi.**

Kirsten Lomborg, professor, Abdominalcentret, Aarhus Universitetshospital og Karen Paaske, lektor, cand. pæd., post. doc., VIA University College. **Patientinvolvering med særligt fokus på metoder til at udvikle "de sundhedsprofessionelles kommunikative kompetencer".**

Symposier

Symposium og reception i forbindelse med afdelingens 15-års jubilæum med følgende invited speakers: Michael Sharpe, Francis Creed, , Peter Henningsen, Winfried Rief, Ole Thomsen, Ole Steen Nielsen, Torben Jørgensen samt oplæg fra medarbejdere; Per Fink, Charlotte Rask, Lisbeth Frostholt og Andreas Schröder.

Gæster

Kurt Kroenke, prof., Center for Health Services Research, Regenstrief Institute, Inc., i forbindelse med ifm. intern forskningsdag med særlig fokus på inddragelse af flere fysiologiske mål i assessment (bl.a. mhp. bedre forståelse af sygdoms- og virkningsmekanismer) samt på shared care og tværsektorielle behandlingsprogrammer.

Jon Kabat-Zinn, Founder and Director, Saki Santorelli, Center for Mindfulness, University of Massachusetts Medical School.

Michelle Marnberg, ass. Prof., Bridgewater State University.

Daisuke Ohta, ph.d., Department of Psychosomatic Medicine St. Luke's International Hospital, Tokyo, Japan. Studiebesøg forud for ophold som 6-måneders ophold som gæsteforsker i 2015.

Eva Støttrup, læge, Socialmedicinsk Enhed, Bispebjerg Hospital. Mini-studiebesøg ift behandlingsstrategier.

Marcelo Rivano Fischer, læge, Skåne Universitetshospital; **Hans Westegren**, overlæge, Skåne Universitetshospital; **Eva-Maj Malmström**, fysioterapeut, Skåne Universitetshospital; **Camilla Borrebaeck**, filmproducer, Områdekommunikation; **Anna Åkerman**, projektleder film, Områdekommunikation.
Mini-studiebesøg ifm. produktion af DVD til whiplash-patienter.

Studieophold

Schröder A. Visiting Fellow for 6 months at Department of Clinical Psychology, Marburg University, Germany.

Supervision / vejledning

Flere af afdelingens forskere har omfattende vejlederfunktion for ph.d.-studerende, medicinstuderende, psykologstuderende, forskningsårsstuderende samt udfører supervisionsopgaver.